

INSTRUKCJA Nr 2
MINISTRA SPRAW ZAGRANICZNYCH

z dnia 11 sierpnia 2009 r.

w sprawie wspierania interesów gospodarczych polskich przedsiębiorców przez polskie placówki zagraniczne

§ 1.

Postanowienia ogólne

1. Dla potrzeb niniejszej Instrukcji przyjmuje się, że polskim przedsiębiorcą jest upoważniony przedstawiciel przedsiębiorstwa zarejestrowanego na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Wszelkie działania podejmowane przez placówkę zagraniczną i ukierunkowane na wspieranie interesów gospodarczych polskich przedsiębiorców poza granicami kraju nie mogą naruszać zobowiązań wynikających z umów międzynarodowych ani interesów Rzeczypospolitej Polskiej w sferze polityki zagranicznej i bezpieczeństwa.
3. Zabronione jest reprezentowanie interesów przedsiębiorców innych niż wskazanych w pkt. 1, w szczególności z kraju przyjmującego, poza wyjątkowymi sytuacjami i po otrzymaniu wyraźnej instrukcji z Centrali.

§ 2.

Charakter działań wspierających

1. Polskie placówki zagraniczne – przy uwzględnieniu możliwości organizacyjnych i finansowych - udzielają wsparcia dla działań handlowych i inwestycyjnych polskich przedsiębiorców. Może ono przybierać następujące formy:
 - A. wsparcie informacyjne,
 - B. wsparcie samoorganizacji,
 - C. interwencje w przypadkach dyskryminacji lub naruszania praw,
 - D. wsparcie kluczowych transakcji handlowych lub projektów inwestycyjnych,
 - E. ogólna promocja polskiej gospodarki.
2. Kategoria A (wsparcie informacyjne) polega na udzielaniu informacji pomocnych dla prowadzenia działalności gospodarczej na danym rynku, takich jak: sytuacja gospodarcza, przepisy prawne, warunki działania na lokalnym rynku czy potencjalni partnerzy do współpracy. W ramach tej Kategorii placówka przygotowuje również Informator Ekonomiczny, który zawiera kompendium wiedzy na temat sytuacji makroekonomicznej oraz systemowych i prawno-instytucjonalnych uwarunkowań współpracy z partnerami gospodarczymi w kraju przyjmującym. Podlega on aktualizacji nie rzadziej niż raz na kwartał oraz w przypadku pojawienia się nowych istotnych informacji.

3. Kategoria B (wsparcie samoorganizacji) polega na inicjowaniu i popieraniu - w krajach o znaczącej obecności polskich przedsiębiorców - zakładania bilateralnych izb lub klubów gospodarczych, a także odbywania regularnych spotkań z polskimi przedsiębiorcami w celu wymiany informacji na temat problemów działania na rynku lokalnym.
4. Kategoria C (interwencje) polega na podejmowaniu interwencji w stosunku do organów i instytucji państwa przyjmującego, w tym interwencji dyplomatycznych, w sytuacjach dyskryminowania lub naruszania praw polskich przedsiębiorców, wynikających zarówno z umów międzynarodowych jak i prawa miejscowego. Interwencje takie mogą być podejmowane zarówno w sprawach indywidualnych (na podstawie pisemnego zawiadomienia przedsiębiorcy) jak i w przypadku stwierdzenia tego typu barier o charakterze powszechnym.
5. Kategoria D (wsparcie dyplomatyczne) obejmuje wspieranie istotnych z punktu widzenia rozwoju gospodarki Rzeczypospolitej Polskiej transakcji handlowych lub projektów inwestycyjnych. Przedsiębiorcy ubiegający się o takie wsparcie winni zwrócić się z wnioskiem do Departamentu Zagranicznej Polityki Ekonomicznej, a w przypadku współpracy przemysłów obronnych oraz obrotu towarami, materiałami i technologiami mogącymi mieć podwójne zastosowanie - do Departamentu Polityki Bezpieczeństwa. Placówka podejmuje działania wspierające po otrzymaniu informacji o zakwalifikowaniu projektu jako wymagającego wsparcia.
6. Kategoria E (promocja ogólna) obejmuje działania promujące polską gospodarkę, w tym klimat inwestycyjny oraz wiarygodność w kontaktach handlowych. Działania takie mogą być prowadzone wspólnie z polskimi instytucjami samorządu gospodarczego i organizacjami grupującymi polskich przedsiębiorców.

§ 3.

Zasady udzielania wsparcia

1. Działania wspierające, opisane wyżej:
 - a) mogą przybierać zarówno formę pisemną, jak i ustną (wskazane jest wewnętrzne dokumentowanie udzielonego wsparcia ustnego i jego rezultatów w formie notatki), a w kategoriach B i E także formę wsparcia organizacyjnego,
 - b) powinny przybierać formy zgodne ze zwyczajami akceptowanymi w stosunkach międzynarodowych, nie powinny wywoływać wrażenia zaangażowania motywowanego względami osobistymi,
 - c) nie powinny dyskryminować lub uprzywilejowywać podmiotów zwracających się o wsparcie informacyjne lub interwencję w stosunku do innych podmiotów zwracających się o podobne wsparcie,
 - d) nie mogą nosić znamion wspierania działań naruszających Konwencję OECD o zwalczaniu przekupstwa zagranicznych funkcjonariuszy publicznych w międzynarodowych transakcjach handlowych.

§ 4.

Ochrona tajemnicy przedsiębiorstwa

1. Informacje uzyskane od przedsiębiorcy w trakcie procesu udzielania wsparcia, które stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa - podlegają ochronie, o ile przedsiębiorca nie postanowi inaczej.
2. Przez tajemnicę przedsiębiorstwa rozumie się nieujawnione do wiadomości publicznej informacje techniczne, technologiczne, organizacyjne lub inne informacje posiadające wartość gospodarczą, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności.
3. Osobami uprawnionymi do dostępu do informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa są członkowie służby zagranicznej wykonujący zadania związane z reprezentowaniem i ochroną interesów przedsiębiorcy oraz osoby nadzorujące lub kontrolujące wykonywanie tych zadań. Obowiązek ochrony powierzonej im tajemnicy przedsiębiorcy powinien zostać wpisany do zakresów obowiązków tych osób bądź potwierdzony przez podpisanie stosownych oświadczeń.
4. Zabronione jest wykorzystanie informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa w interesie własnym, ujawnienie takich informacji oraz ich przekazywanie osobom nieuprawnionym, jeżeli zagraża lub narusza interes przedsiębiorcy.

§ 5.

Zapobieganie konfliktowi interesów

Z wykonywania czynności związanych z udzielaniem wsparcia przedsiębiorcy podlegają wyłączeniu pracownicy, którzy w ciągu poprzednich trzech lat pozostawali w stosunku pracy lub zlecenia z przedsiębiorcą, byli członkami organów zarządzających lub nadzorczych przedsiębiorcy, albo też są z nim powiązani rodzinnie. W przypadku zaistnienia takich okoliczności, sprawa powinna zostać przekazana innemu pracownikowi, a jeśli jest to niemożliwe wówczas pracownik zajmujący się sprawą informuje pisemnie kierownika placówki o zaistniałej sytuacji.

§ 6.

Procedury antykorupcyjne

1. Zabronione jest żądanie lub przyjmowanie przez personel placówki zagranicznej i członków ich rodzin jakichkolwiek korzyści majątkowych lub osobistych od przedsiębiorców, zarówno przed, w trakcie jak i po udzieleniu im wsparcia. Żądanie lub przyjmowanie takich korzyści skutkuje odpowiedzialnością dyscyplinarną lub służbową, niezależnie od ewentualnej odpowiedzialności przewidzianej innymi przepisami prawa.
2. Osoby wykonujące czynności związane z udzielaniem wsparcia przedsiębiorcy powinny znać Konwencję OECD o zwalczaniu przekupstwa zagranicznych funkcjonariuszy publicznych w międzynarodowych transakcjach handlowych oraz

odpowiadające jej przepisy polskiego kodeksu karnego (art. 228 § 6, art. 229 § 5, art. 230 § 1 i art. 230a).

3. W przypadku, gdyby w trakcie działań wspierających powzięte zostały uzasadnione podejrzenia dotyczące łamania przez przedsiębiorcę Konwencji OECD lub przywołanych wyżej przepisów kodeksu karnego – o sytuacji takiej należy zawiadomić centralę MSZ.

§ 7.

Przepisy szczególne

1. Podejmowane działania w sprawie wspierania interesów gospodarczych polskich przedsiębiorców podlegają sprawozdawczości zgodnie z obowiązującymi procedurami w tym zakresie.
2. Departament Zagranicznej Polityki Ekonomicznej (a w odniesieniu do projektów do których stosuje się przepisy o kontroli eksportu – Departament Polityki Bezpieczeństwa) prowadzi rejestr spraw i projektów w zakresie wsparcia dyplomatycznego (kategoria D).
3. W krajach spoza Unii Europejskiej przedstawiciele placówki uczestniczą w spotkaniach organizowanych przez przedstawicielstwo Komisji Europejskiej lub placówkę kraju sprawującego aktualnie obowiązki Prezydencji w Radzie UE w celu prezentacji interesów gospodarczych polskich przedsiębiorców, ze szczególnym uwzględnieniem pojawiających się barier i ograniczeń w działalności gospodarczej i w zakresie dostępu do rynku kraju przyjmującego.
4. Informacje o organizowanych przetargach publicznych, planowanych zakupach rządowych, możliwościach realizacji wspólnych projektów inwestycyjnych/transakcji handlowych w krajach trzecich, imprezach targowo-wystawienniczych odbywających się w kraju przyjmującym oraz wszelkie inne sprzyjające rozwojowi dwustronnej współpracy gospodarczej i nawiązywaniu kontaktów między przedsiębiorcami obu krajów, placówki mogą przekazywać bezpośrednio do organizacji samorządu gospodarczego (wykorzystując udostępnione adresy e-mailowe) oraz do Departamentu Zagranicznej Polityki Ekonomicznej – do wiadomości.

§ 8.

Instrukcja wchodzi w życie z dniem podpisania.

